

tekst Marijke Nijboer

Vanaf 2014 moeten alle eindexamenkandidaten in het vo tenminste een vijf halen op de rekentoets. Veel scholen hebben hun curriculum aangepast om leerlingen daar goed op voor te bereiden. Om de docenten, rekencoördinator en de rest van het team een steun in de rug te geven, bracht CPS het boek 'Grijp de rekenkansen' uit. Naar aanleiding daarvan sprak ROM met een rekencoördinator en directeur onderwijs van LMC locatie Slinge en twee CPS-medewerkers.

> GRIJP DE REKENKANSEN' ONDERSTEUNT REKENBELEID

↑ Ans Degen ziet volop kansen om rekenen een plek te geven in diverse vakken.
foto's Jan van der Meijde

'Extra rekenonderwijs geeft een enorme push'

Natuurlijk moet iedereen op z'n minst enigszins kunnen rekenen om zich te redden bij de bakker. Maar de invoering van de referentieniveaus brengt de verwachtingen van het rekenonderwijs ineens op een ander, en heel concreet niveau. Een leerling moet bij het verlaten van het basisonderwijs niveau 1F beheersen, en als 16-jarige op het vmbo minimaal niveau 2F. Nu deze en andere niveaus gedetailleerder zijn ingevuld, kunnen de scholen daar naartoe gaan werken. 'Het boek "Grijp de rekenkansen" was nodig omdat mensen heel erg in het diepe werden gegooid,' zegt Pieter Gerrits, senior consultant bij CPS. Hij werkte mee aan het boek. 'Met name rekencoördinatoren hebben een zware taak. Die moeten het rekenbeleid gaan opzetten, soms naast het geven van remedial teaching rekenen.' Ans Degen, remedial teacher en rekencoördinator bij LMC locatie Slinge: 'Wij moeten bovendien docenten aansturen en de kwaliteit bewaken.' 'Grijp de rekenkansen' moet de rekencoördinator en andere collega's die te maken hebben met de voorbereiding of uitvoering van rekenonderwijs, daarbij ondersteunen. Het boek gaat in op de referentieniveaus, de organisatie van het rekenonderwijs, doorlopende leerlijnen, didactisch handelen, het omgaan met verschillen tussen leerlingen en het bevorderen van de bekwaamheid van docenten. Het boek is doorspekt met voorbeelden en praktische tips. 'Ik zie alles wat wij op school rond rekenen bespreken hier op een rijtje staan,' zegt Taco Warmels, directeur onderwijs bij LMC Zuid. 'Je kunt het boek gebruiken als een handige checklist.' Het kan ook een leidraad zijn bij het maken van rekenbeleidsplannen.

'Sterlessen'

LMC locatie Slinge is al voordat de commissie Meijerink de referentieniveaus ontwikkelde, aan de slag gegaan met rekenen. Ans Degen: 'Dat hebben we gedaan omdat we merkten dat veel leerlingen een grote achterstand hadden.' De school geeft studielessen taal en rekenen ('sterlessen') aan de eerste

en tweede klassen. Komend schooljaar krijgen ook de derde klassen wekelijks een lesuur rekenen. Leerlingen met ernstige rekenproblemen krijgen daarnaast ook remedial teaching. Aan het eind van dit schooljaar maken de eerste en tweede klassen voor de tweede keer de 1F-toets, en krijgt de school zicht op de eerste resultaten van deze extra investering. Gerrits is ervan overtuigd dat LMC Slinge vooruitgang zal zien. 'Extra rekenonderwijs geeft een enorme push, zeker als je meer met context aan de slag gaat. Het is goed om te weten dat 85% van de reken-eindtoets zal bestaan uit contextsommen.' Ondanks alle oefeningen zal de rekentoets vooral voor de leerlingen van de basisberoepsgerichte leerweg een groot probleem zijn, voorspelt Ans Degen. 'Wij vullen zoveel mogelijk hun basiskennis aan en zijn tevreden als leerlingen in de onderbouw 1F beheersen.' Gerrits beaamt dat veel leerlingen moeite hebben met het vereiste niveau: 'Aan het eind van het vmbo haalt gemiddeld slechts 20% van de leerlingen niveau 2F. Zijn collega, senior CPS-consultant Bert Slotboom: 'Maar het po focust steeds meer op rekenen en taal. Het effect daarvan zal steeds meer merkbaar worden op het vo.'

Rekenen binnen andere vakken

'Grijp de rekenkansen' illustreert ook manieren waarop rekenen een plek kan krijgen binnen andere vakken, zoals maatschappijleer, geschiedenis en biologie. Ans Degen ziet daarvoor ook volop kansen binnen het vmbo. 'Neem de module De Keuken binnen Zorg & Welzijn. Je kunt leerlingen ingrediënten laten afmeten, kooktijden laten uitrekenen, en een babyflesje in de juiste verhoudingen laten klaarmaken.' Zij merkt dat docenten die rekenen geven het lastig vinden om leerlingen op de verschillende niveaus te bedienen. 'Gelukkig hebben wij in ons team een aantal docenten die van de pabo komen. Zij zijn gewend om rekenles te geven en hebben meer zicht op de verschillende leerlijnen.'

'Grijp de rekenkansen, de referentieniveaus rekenen in het voortgezet onderwijs', door Ria Brandt-Bosman en Jarise Kaskens. CPS, januari 2012. ISBN 978-90-6508-646-4. €31,90. Dit boek kan worden gebruikt naast elke vo-rekenmethode. CPS publiceerde een vergelijkbaar boek voor rekenen in het basisonderwijs, 'Resultaat met rekenen'.